

23

שתחת העוקץ של עצם האליה שלה הולך שתי וערב לאיזה צד שיחתכנו אלא הערוך לפיכך המוצא בהמה או חיה שפרסותיה תלויות וגם פיה חתוך שאין ביכולת לבדוק בשני המינים ישחמנה בלא ברכה ויברוק בכשר שתחת כנפי העוקץ אם הולך הבשר שתי וערב פתורה והוא שיכיר ערוך וכל דברים אלו קבלו חז"ל איש מפי איש עד הל"ם :

ח כתב הרמב"ם בפ"ב ממאכלא דין ג' האדם אע"פ שנאמר בו וחי האדם לנפש חיה אינו מכלל חיה בעלת פרסה לפיכך אינו בל"ת והאכל סבשך אדם או מחלבו בין מן הדיו בין מן המט אינו לוקה אבל אסור הוא בעשה שדרי מנה הכתוב שבעת מיני חיה ואמר בתן זאת הדזה אשר תאכלו הא כל שהוא חיוץ מן לא תאכלו ולא הנא מכלל עשה עשה עכ"ל ובש"ס לא נמצא הדרש הלזה אמנם בה"כ איתא יכול דא אף בשר מהלכי שתיים וחלב מהלכי שתיים בל"ת על אבילתן ת"ל זה לא תאכלו זה בל"ת על אבילתן ואין בשר מהלכי שתיים וחלב מהלכי שתיים בל"ת על אבילתן עכ"ל הת"כ ומה למד הרמב"ם דרך סל"ת אימעות ולא סעשה והסבירו לדעתו הרא"ה והרשב"א והר"ן ז"ל (מנוטת ס"י פ"ס) :

מ אבל רבותיו בעלי תנוס' [סג] והראב"ד והרא"ש והרשב"א ז"ל חולקין בזה וס"ל דגם עשה אין בכשר אדם חי כשנתקן סמנו דודאי בשר מת אסור בהנאה ג"כ וכ"ש באכילה אבל בשר מהחי אין בזה שום איסור מן התורה כמו דם אדם וחלב אשה שמתו מן התורה [סג] וכוונת הת"כ לא לבד על איסור לאו אלא על כלל האיסור וראיה שהרי גם על חלב אשה דרשו בן ובשם מותר לנכרי מן התורה כפ"ש בס' פ"א וה"ל דבנותיה ואדרבא אי ס"ל דבשר אדם אסור מן התורה איך מותר דם והחלב והא קי"ל דכל היוצא מן המטא סמא והאוסרים אוסרים להפך אי ס"ל דבשר אדם מותר מן התורה א"כ למה לן קרא דרמו וחלב אשה מותר הא קי"ל כל היוצא מן הפה מותר כרנים והגבים שדמן מותר משום דא"צ שחיטה אלא ודאי דבשרו אסור ולכן איצטרך קרא להתיר דמי וחלב אשה ועוד והאן אפשר לומר שידא בשר מותר בלא שחיטה והרי התורה פרמה רק דנים והגבים שמתו בלא שחיטה אבל לא מין בשר אחר אמנם מצעו כמטעדין [נ"ס:] בשר חיה מן השמים ע"ש ואפילו לדעת המתירים מ"ס מצות פרישה יש בו כמו חלב אשה לאתר שפסק תיטק לינק שאמרו חז"ל דהוי כיוק שקץ כמו שיתבאר בס' פ"א כן כתב הרשב"א בתשו' [ס' סג"ד] ע"ש ואחר מהאחרונים חולק בזה וס"ל דאפילו מצות פרישה אין בו ואין עיקר לדבריו : וישאלו מדרש"א ז"ל [סג] דלשיטת המתירים בשר אדם חי יא אסור אבר מן הדיו נוגע בו שהרי קי"ל דאסור"ה אינו נוגע אלא במדורין ממעם דכתיב

ולא תאכל דגש עם הבשר מותר אתה צווח על איבריו [ק"נ] כפ"ש בס' ס"ב וא"כ כיון שבשרו מותר יהא אסור משום אסור"ה וחשיב דזה לא נאמר אלא בדבר שצריך שחיטה וכאשר לא שייך זה כמובן דא"כ למה אינו נוגע אסור"ה בדרגים והגבים שהרי כשרם מותר אלא ודאי כיון דא"צ שחיטה לא שייך בהם אסור"ה ע"ש :

י וסאד תמיהני דא אסור"ה באדם סממא כחל כמת עצמו כמו ששנינו בפ"ב דאחלות ואיזה ענין הוא לדנים שאין בתן שום מומא רק מומא אוכלין ככל האוכלין ולא כבעלי חיים כמו ששנינו בעוקצין [פ"ג] ועוד הוכן מצעו דבר שממא כמת עצמו ודא מותר באכילה ואפילו אם נאמר דאסור"ה של אדם יהא אסור באכילה ורק בשר הפורש סמנו מותר באכילה ובבשר מן החי ליכא שום מומא כפ"ש הרמב"ם בפ"ב ממאכלא סת ג"כ הסוה דמס"ג אם נאמר דאסור"ה של אסור באכילה א"כ גם בשר מן החי שלו אסור דכל מקום שאסור"ה אסור גם בשרו אסור כפ"ש בס' ס"ב ועוד דבמומא בשר יש פלוגתא בעדיות [פ"ג מ"ג] והרמב"ם פסק כמאן דמסרר וא"כ למאן דמסמא ודאי דאסור באכילה ולפ"י גם למאן דמסרר כן הוא דבזה לא נחלקו ושמה תאמר דאיסור אכילה אינו תלוי במומא ומומא אינו תלוי באיסור אכילה א"א לומר כן דודאי יש שאינו מקבל מומא ושאיכילה אסור כמו פרישה אבל להפך שידא מקבל מומא כמת ונכילה ושתתא מותר באכילה ודאי א"א לומר כן שהרי בכל איסורי מאכלות בפ' שמיני קרא התורה בשם מומא כדכתיב להבריל בין המטא ובין המטא ובתיב אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ ולא חממא בהם ונמממם בה דבבונה על אכילה כפירש"י ע"ש ובתיב וזה לכם המטא בשרץ וגו' ובקדושים כתיב והברלתם בין הברמה והתורה למטא וגו' אשר הברלתם לכם למטא ופירשו לאיסור אכילה ואין נאמר דבר המטא כמנע ובמטא כנבלה ובאחדל כמת דא מותר באכילה ושמה תאמר דרי דם מן החי מותר אמנם באמת אין שום מומא בהם מן החי כפ"ש הרמב"ם בפ"ב ממאכלא מת דין י"ג ח"ל דם מן החי אפילו דם נחירה ה"ל מותר כל וכן שהיא חי עכ"ל [נ"ס] :

יב ואולי זה דעתו של רבינו דה"ס"א שכתב בשר אדם אסור לאכול מן התורה עכ"ל ותמיהו עליו למה לא הביא דעות החולקים ומתירים והלבוש הביא באמת שתי דעות ע"ש ואולי ס"ל כפ"ש דודאי לאכול כמו שהוא אין שום סברא להתיר אחר שיש בזה מומא ולהמתירן אפשר להתיר כשנתלקה המומא סמנו כגון שנתחבש הבשר וזה מראי דכבה"ל גם במת מותר כדאיתא בגמ' [נ"ס] ובפ"ש הרמב"ם בפ"ב ממאכלא מת ע"ש וכ"ש כשנעשה כקמח דהא מותר כפ"ש שם ובכזה אפשר להמתירן שיתיר בבשר מן החי אף שמשלשנו

שמלשנום לא :
מתשו' הרשב"א
זה לא הביא
י"ב שני חכמים
שילדה כמין
שילדה כמין מר
ממא ומן הפה
לעיל ס"י י"ג ע'
המור מהור לב
מהורה מהורה
מתירן במהורה
נחיש שמא ע"ב
דחיש לורע איב
דממא ופדור אי

יד זה שהתיר
כשבכורו י
חוקה אפילו זה
שהתיר מעובר
וברוך אחריה וי
בס' שפ"ז מ"ב
דחישין שמא
וכן אמר חז"ל
פסורה מן הבב
שזה חוקה נדון
כיון שאינו מצו
לנמרי את ו
לקולא משא"כ
מיהו עכ"פ כב
ומס

מן ורע שיש
ממא בהע
בהערר לא ח'
ונק מו ודא
ס"ס ממל"ה [ה]
ומעם נדון יש
כפ"ש עכ"ל א
תך דאין דבר
אלימתי

א כיון דבהמו
בס' ס"ד
כפ"ש בס' ב
ועוד לבשר ד
מה ודא בהמו